

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

HVAR 8 DAG.

ILLUSTRERADT

MAGASIN

HAGA SLOTTSPARK. — FOTO. G. HEURLIN, STOCKHOLM.

19:DE ÅRG.

DEN 18 NOVEMBER 1917

N:o 7

Ateljé Jäger, Sthlm.

H. K. H. KRONPRINSESSAN.
EFTER ETT FÖR KRONPRINSESSANS HUSMODERSBAZAR NYTAGET PORTRÄTT.

Klitche: *Bront Silfverparn*.

I tider som de innevarande är det en omfattande och maktpåliggande uppgift, som tillkommer det kungliga husets kvinnliga medlemmar. Nationen har vant sig att i dem se naturliga initiativtagare och föregångare i allt det enskilda välgörenhetsarbete af olika slag, hvilket framställer sig som en nödvändighet för fullständigande af den så att säga officiella understödsverksamhet, hvilken tidsförhållandena nödvändiggjort, men som efter sakens natur icke på långt när räckt till att undanröjda de svårigheter, som yppat och yppar sig i de individuella fallen. Lyckligt då det land och det folk, hvars kungahus inom sig räknar medlemmar, hvilka äro i besittning af det rätta kvinnliga hjärtelaget och den ömt till rätta läggande kvinnliga handen! Det svenska kungahuset är i detta hänseende rikt utrustadt. För dagen må tanken särskildt dröja vid Henne, som står drottningtronen närmast, H. K. H. Kronprinsessan, hertiginna af Skåne.

För något mer än en månad sedan, då folkhushållningskommissionen och de öfriga kristidsmyndigheterna ännu stodo handfallna inför det mörker, hvori bristen på de vanliga belysningsämnen hotade att försänka tusentals svenska hem, var kronprinsessan den enda, som insåg, att situationen var sådan, att det var handling och icke endast utredningar, som gjordes oss behof. Den 10 oktober tog hon initiativ till den insamling af stearinljus i Stockholm hvilken visserligen enligt sakens natur icke skulle räcka till en lösning af belysningsfrågorna, men som lika fullt gaf den dittills saknade signalen till, att något verkligen måste göras, icke blott skrivas och talas. I sitt upprop hade hon uttryckt en förhoppning, att det exempel hon gifvit, skulle vinna efterföljd äfven anorstädes, och denna förhoppning kom ingalunda på skam. Tusentals stearinljus inflöto i gåfvor och hvad som var viktigare blicken öppnades för nödvändigheten af verksamma och snabba åtgärder för afhjälpande af den omedelbart hotande belysningsbristen. Kronprinsessan blef här för mången i ordets bokstafliga mening "ett ljus i mörkret"

Som bekant är detta endast ett enstaka fall bland alla de mångfaldiga insatser kronprinsessan gjort särskildt till de svenska husmödrarnas fromma under det nu pågående världskrigets långa och svåra år.

Sålunda har H. K. H. ställt sig i spetsen för en välgörenhetsfest, *Kronprinsessans Husmodersbazar*, hvilken öppnas å Grand Hotell i Stockholm den 17 dennes och till hvilken anordnande utomordentliga förarbeten vidtagits under Kronprinsessans personliga ledning.

Kronprinsessans ställning medför emellertid, att hon icke kunnat eller bort inskränka sitt kärleksarbete till eget land. Synnerligen stort intresse har hon ock nedlagt i den internationella organisations tjänst, som satt till sin uppgift att lindra lotten för de hundratusentals krigsfångar af olika nationaliteter, hvilka

för närvarande försmäktat världen rundt fjärran från hem och fädernesland.

Det är icke nog med, att dessa krigsfångar få utstå oerhörda lidanden på grund af den brist på alla lifsförnödenheter, hvilken icke är något enastående för vårt land, utan omfattar så godt som hela världen och hvilken af naturliga skäl i främsta rummet går ut öfver just krigsfångarne i de krigförande länderna. Härtill komma de ännu vida svårare psykiska lidanden, som ligga i oron för de hemmavarande, i känslorna af oförmåga att bistå hem och släkt och fädernesland, i den själsmördande ledsnad, som måste bli en följd af frånvaron af hvarje regelbunden förmedling af under rättelser från yttervärlden och den för dem ännu mera än för oss andra pinsamma ovissheten om, huru länge kriget skall fortgå och skiljsmassan fortfara. Mot alla dessa lidanden af ena och andra slaget finnes endast ett medel: *arbete*. Den internationella organisation, som ofvan antyddes, har härvid sökt göra en insats, i det att tack vare den personer frivilligt och utan ersättning åtagit sig besväret att förmedla försäljningen af krigsfångarnas arbetsprodukter och tillförsäkra dem ordentlig ersättning för dessa. Afkastningen af dessa försäljningar bereder så krigsfångarne ett medel att materiellt förbättra sin ställning; och vetskapen härom ger det psykiska och moraliska underlaget för själva handarbetets bedrivande.

Som främsta representant för denna internationella organisation i vårt land har kronprinsessan organiserat den ena bazaren efter den andra. Sådana ha t. ex. sedan hållits i Stockholm och Hälsingborg och till den 7 december planeras ytterligare en i Göteborg. Det är en massa konstrika arbeten det här bjudes på: detaljrikt utarbetade fartygsmodeller, både af seglare och modärna örlogsskepp; konstfullt snidade ben- och hornarbeten; träinläggningar; leksaker, hvilka vittna icke blott om fyndighet och skicklighet i arbetet, utan äfven därom, att humorns gudagåfva ej alldeles förvägrats de olyckliga trots de tryckande omständigheter, hvarunder de lefva. Vid dessa bazarer äro de nationella krigsgränserna sprängda: bredvid hvarandra ligga här fångarbeten från ententens och centralmakternas stridsmän, bredvid hvarandra produkter från Sibirien och England, från Italien och Nordtyskland. Alla skrankor falla inför den mot alla lika barmhärtighetens varma hjärtelag.

Personligen står kronprinsessan i direkt förbindelse med intresserade i samtliga de krigförande länderna personligen intresserar hon andra här hemma att vara, henne behjälpliga och nedlägger själf vid hvarje bazar ett uppoffrande eget arbete för att uppnå bästa möjliga resultat.

Hennes Kunglig Höghet kan vara förvissad om, att detta uppoffrande arbete i människokärlekens tjänst uppskattas lika högt af egna landsmän som af de många olyckliga i fiendeland, som direkt njuta uppmantran och vederkvickelse af dess frukter.

Kliche: *Beut. Sjöbergsparr.*

KRONPRINSPARET EN FAMILLE.
H. K. H. KRONPRINSEN FYLLDE
DEN 11 NOVEMBER 35 ÅR.

Efter en i dessa dagar tagen grupp-
fotografi, hvilken jämte öfriga i detta
nummer reproducerade bilder af H. K. H.
KRONPRINSESSAN och af H. K. H.
PRINSESSAN INGRID, äro afsedda att
i mindre reproduktioner försäljas till
förmån för "Kronprinsessans Hus"
dersbazår". — Atelier Jæger, Sthlm.

Gustaf Adolfsdagen den 6 nov.
firades i Stockholm enligt gängse
program. Det mest markanta in-
slaget i högtidligheterna var gar-
nisonens hyllning för hjältekonung-
ens minne på Skansen. På förmiddagen marscherade delar ur
gardesregementena och flottan upp
mot Orsakullen och grupperade
sig vid konungens byst, omkring
hvilken en hedersvakt i 1600-tals-
uniformer paraderade. Regements-
pastor Bergö skildrade i ett tal
konungens lifsgärning och fram-
ställde densamma som ett föredöme
för fosterlandsförsvararna. Ett
fyrfaldigt lefve utbraktes därpå,
hvarpå musikkåren spelade Fin-
ska rytteriets marsch. Därmed
var denna högtidlighet till ända
och trupperna marscherade hem
till kasernen.

Nederst vänster:
DEN AF GUSTAF VASA 1536 INSTIFTADE LUTHERPOKALEN. SVENSKT
SILFVERARBETE. Sedan 1615 i staden Leipzigs ägo.

Efter fotografia

Kliche: *Beut. Sjöbergsparr.*

Foto. Malmström, Sthlm.

Kliche: *Beut. Sjöbergsparr.*

GUSTAF II ADOLFSFESTEN Å SKANSEN DEN 6 NOVEMBER.

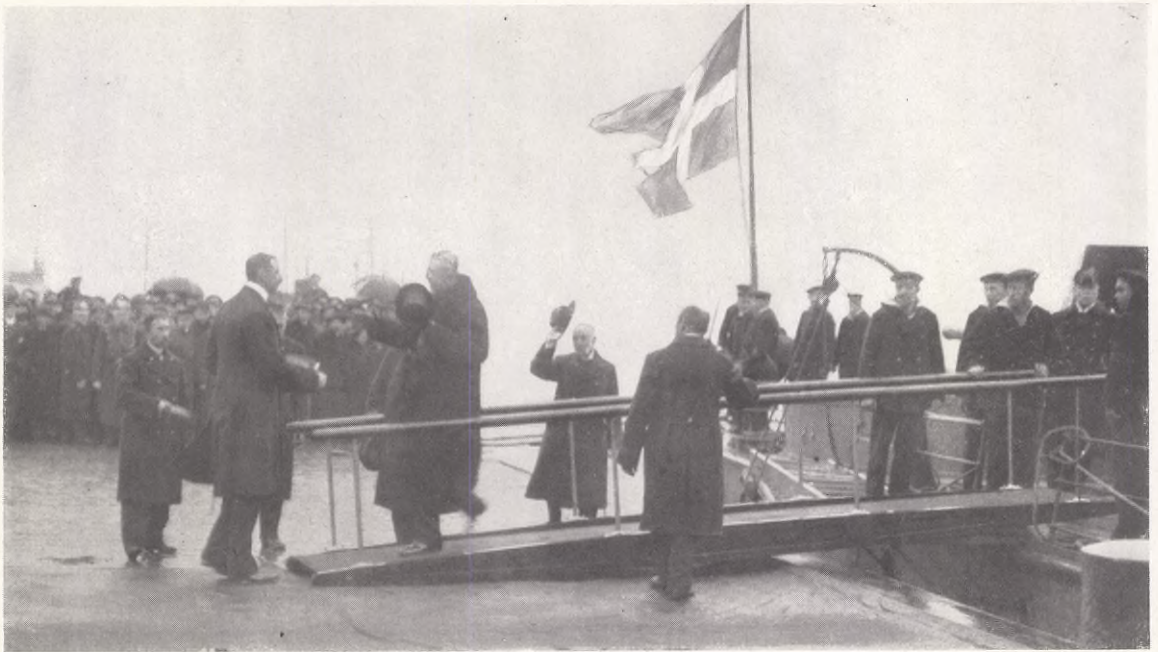

Foto. Elfvik, Kphmn.

KONUNG GUSTAF LANDSTIGER I KÖPENHAMN DEN 9 NOV. MOTTAGEN AF SIN HÖGE FRÄNDE

Den 9 nov. afreste konung Gustaf jämte uppvaktning från Malmö med torpedkryssaren Jacob Bagge, som eskorterad af två torpedbåtar förde konungen öfver till Köpenhamn i och för det bebådade besöket hos konung Christian.

Vid debarkeringen mottogs H. M:t af konung Christian. De båda monarkerna hälsade hjärtligt och kysste hvarandra, hvar efter de begäfvit sig till Christian VII:s palais, där drottning Alexandrine, kronprins Frederik och prins Knud infunnit sig. Vid den därpå följande taffeln uttalade konung Christian ett tack till konung Gustaf för besöket samt för det hjärtliga mottagande han fått vid sitt senaste besök i Stockholm.

Härpå svarade konungen med att uttala sitt tack för konung

Christians vackra ord och för den hjärtlighet hvarmed han mottagits samt slöt sitt tal, efter tillfogande af sina varmaste försäkringar om att alla sträfvanen om sammanhållning och samarbete alltid hos honom skulle finna det fastaste stöd, med en uttaland önskan om lycka och välgång för deras majestäter konungen och drottningen, hennes majestät änkedrottningen, det kungliga danska huset och det danska folket.

Med anledning af konungens danska besök, som gifvits en mera privat karaktär ha de sedvanliga förlofningsryktena ej heller denna gång uteblifvit, men afstå vi att närmare ingå på desamma, öfverlämnande åt våra läsare att själfva göra gissningar.

DET LITTERÄRA NOBELPRISET TILL DANMARK.

Enligt Svenska akademiens beslut har årets litterära Nobelpris delats mellan de danska författarna *Karl Gjellerup* och *Henrik Pontoppidan*. Härmed

tillfaller det litterära Nobelpriset, under de 17 år det utdelats, för första gången Danmark. Då härvid ej utmärkelsen kunnat ske odelad har valet fallit på två

HENRIK PONTOPPIDAN.

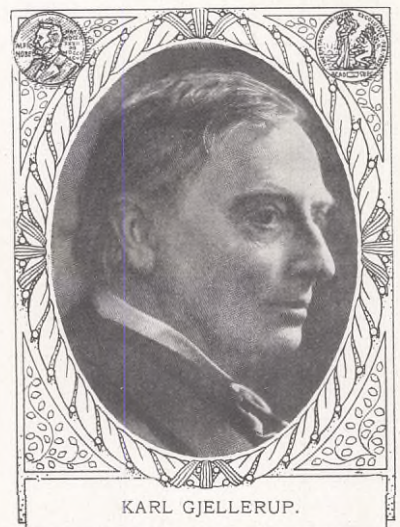
Efter porträtt.

Kliché: Bengt Sjöversparre.

af den danska litteraturens mest framstående, men hvarandra inbördes i hög grad olika diktarnaturer, hvilka dock äga det gemensamt att de hvar i sin art representera en ideell diktning af den rang som icke utplånas ur en nations lif.

Henrik Pontoppidan är måhända den mest utpräglade begåfningen af dem båda, gifven i sin riktning och sin stil, som, förfogande öfver de vidtskil dast euttrycksmedel, i en aktningvärd mängd volymer skildrat den danska nationens lif i genomsnitt, från bygd till stad, från de små förhållanden till de högsta, religionens, politikens och småborgerlighetens. Genom den djupa sanningskärlek som lyfter och bär hans diktning, genom den skarpa och stora förtrogenhet med de mest olikartade miljöer och gestalter har *Henrik Pontoppidan*

Forts. å sid. 103.

KARL GJELLERUP.

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Sjöversparre.

UNG MEDICINMAN (LÄRLING) OCH HANS KVINNA.

Det fria och obundna lif naturmänniskan anses föra i urskogarna och fjällen, har lockat mången ditut från civiliserade nejder. Mången annan, som inte haft tillfälle till resor, har kanske också ibland längtat efter ett lif, som väl kan synas arbetsmänniskan här hemma helt afundsvärdt. Första intrycket, när man gör "vildarnas" bekantskap är också, att de lefva lyckliga och fria. Men har man vistats hos dem en längre tid och lyckats tränga in i deras åskådningar — då förändras bilden helt och hållet. Till det yttre synas de nog ha det bekvämt, ledigt och angenämt. Men i själfva verket äro de bundna af allehanda föreställningar, som ofta in i den minsta detalj reglera deras görande och låtande och kommer dem att lefva i ständiga bekymmer. Hos indianer möta vi vanligen den tron, att hela naturen är uppfylld af andar, alla mer eller mindre obehagliga och för hvilka man alltid måste ta sig till vara. Andarna uppträda vid alla tillfällen då de äro som mest ovälkomna, antingen det rör sig om barndop, begrafning eller sjukdom. Dessutom måste man vid alla möjliga tillfällen i det dagliga lifvet ta sig tillvara för dem och vidta allehanda försiktighetsmått för att inte ge dem fritt spelrum. Om de oftast

äro osynliga, kunna de också ta gestalten af ormar eller andra djur eller af märkvärdiga hemska varelser, t. ex. utan armar och ben, gående på hufvudet. Det bör inte vara alltför angenämt att ständigt tro sig omgifven af en sådan andevärld. Om inkas i Peru sades det också, att man kunde tro hela folket lida af permanent förföljelsemani. Fullt så svårt ha kanske inte de indianer vi skola dröja hos i dag, ijca å berget Sierra Taironas slutningar. Men så ha de inte heller långt till sina räddare i nöden: medicinmännen. Dessa ha förbindelser med andevärlden och förmå bekämpa farligheterna. Till sitt förfogande ha de flere slags kraftig medicin — inte af den sort vi äro vana att kalla medicin här hemma och heller inte i allmänhet afsedd att tagas in, men i alla fall medicin — mot andarna. Först och främst ha vi då ett medel, hvars verksamma beståndsdel numera spelar stor roll äfven i vår medicin — nämligen coca, hvaraf vi få kokain. Indianerna kände till coca långt före Columbus. Hos oss är drogen som bekant rätt ny. Det är bladen af cocabussen man torkar och tuggar — när såg man väl en sydamerikansk fjällindian utan coca-bussen innanför läppen? Här hos ijca och ända ner i norra Peru använder man dessutom en egendomligt formad dosa af kalebass, som innehåller kalk af brända musslor. Den dosan håller ijca-mannen nästan jämt i handen. Kvinnan får däremot inte röra coca. Inte heller ungarlar. De få lefva alldeles utan njutningsmedel. Men så finns det heller inga gamla ungarlar hos ijca! Alla gifta sig tidigt. — Cocan är alltså ett njutningsmedel, men det har också stor magisk kraft. Den som försökt det vet, att känslor af hunger och trötthet försvinna, men endast medicinmannen förmår medelst insmörjning med coca-saliv skydda mot andarna eller skrämma dem genom att röka med dess blad. Bladen behandlas ända från början under försiktighetsmått och torkas i särskilda heliga lerkittlar som inte få användas till annat. Bladen förvarar man i särdeles omsorgsfullt utförda väskor. Tobak ingår också i arsenalen — men kokt till en svart klubbig

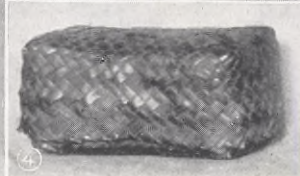
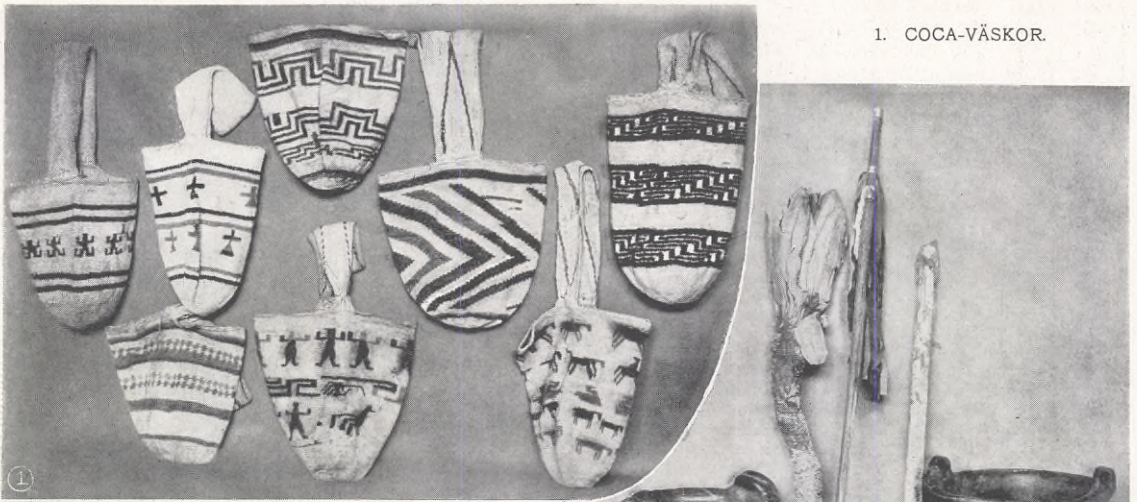

DANSMOSSA FÖR DEN FÖRNÄMSTE MEDICINMANNEN.

Foto. Thorin, Alingsås. Bild: Roud Nutterpierre.
SIF BOLINDER, född under kandidat och fru Bolinders forskningsfärd bland Colombias indianer 1915.

1. COCA-VÄSKOR.

2. LERGRYTOR FÖR COCA-ROSTNING samt FRAILEJON-FACKLA, MEDICINSTAF och MAGISK GRÄFKÄPP.

3. TOBAKSDOSA (längst t. v.) samt KALKDOSOR, KALK, SNÄCKOR och COCA-BLAD.

4. KORGFODRAL i hvilka dansattribut förvaras.

6. DÖDSANDENS MASK. Högra kinden är utsväld af den oundgängliga coca-bussen

5. MEDICIN-BUNT.

Fotos.
G. Bolinder.

7. DÖDSANDARNES VÄG FÖRBI FJÄLLSJÖN CUNE-VACHEVA.

Ubet. Kinn, A.-B. Foto. F. Bergström, Sthlm.-Gbg.

massa som man slickar i sig ur en dosa. — Dock — därvid stannar icke medicinmannens utrustning om också den enskilde indianens gör det. En fackla af den starkt doftande kådiga fjällväxten frailejón (*Espletia grandiflora*) är förträfflig att rena luften och bortjaga andarna. Med en bandprydd och silfverbeslagen staf besvärjas de särdeles mäktiga andar som bo i de dystra och iskalla fjällsjöarna. Den är för resten användbar till mycket mer. Höfdingen står ständigt med en dylik staf, kanske för att inge andarna respekt, men säkert för att imponera på gemene man och alldeles särskildt på kvinnorna inom stammen. Den andra släta käppen vi se på afbildningen är en gräfkäpp — det mest primitiva åkerbruksredskap här nere, oftast det enda. Men med denna käpp af dyegane-trä gräver man inga åkrar, med den gräver man grävar och stöttar liket efter döden, ty indianen skall sitta på sin pall så i döden som i lifvet. Hur dessa föremål kunna äga särskild kraft skulle tyvärr föra alldeles för långt att söka förklara.

Medicinmännen förutsäga också kommande ting. De använda då en väska med slipade stenar, till hvilken klang de lyssna. I handen svänga de under tiden en bunt majsblad med inneliggande stenar. Det är universalmedlet för allt möjligt ondt, både andligt och lekamligt. Men så äro stenarna också samlade under stor möda i de kalla och blåsiga fjällen, där indianerna pulsa i snödrifvorna barfota och endast iklädda sina tunna bomullsmantlar.

Ehuru inte direkt "medicin" skulle jag också gärna velat lämna en afbildning af "urknifven", i dessa trakter gjord af en bambusplittra. De första spanska eröfrarne omnämna att indianerna hade sådana, men nu äro de längesedan försvunna inom hela kulturområdet — utom i ett fall. Med en sådan rörsplittra afskrä modern den nyföddes nafvelsträng. Tyvärr kom jag emellertid aldrig i besittning af något sådant instrument — det är alltför sällsynt och intimt.

Den allra kraftigaste "medicinen" om uttrycket till-

låtes, är emellertid *dans*. På intet annat sätt bekämpas andarna så effektivt som just genom dansen. Dans är därför för indianerna synonymt med gudstjänst, hvilket ju ingalunda är fallet hos oss. Den mest betydande dans (låt oss icke kalla det ball!) ijca-indianerna uppföra varar i nio dygn i sträck. Det är endast männen, som dansa, iförda praktfulla dräkter och mössor prydda med "fjädrar af alla fåglar som finnas på jorden". Dessa mössor föreställa solen och ha samma heliga namn som denna: kakkö. Denna dans håller man emellertid så hemlig, att inte ens dansplatsen får vara känd af en utomstående. Därför flyttas de tre stora egendomliga danshyddorna vart fjärde år och alltid till aflägsna platser. Jag har likvisst smugit mig till att ta reda på dem, fastän jag icke vågade fotografera dem annat än på behörigt afstånd.

Ett ställe, där man kan vara säker på att råka andar är Ijanzingonachunduaca, som det något krångliga namnet lyder, eller dödsandarnas väg till dödsriket. Den går öfver en lång steril ås och är både stenig och slipprig, ständigt insvept i kall dimma. Här dör den i lifvet onde indianens ande för andra gången af utmattning. Sedan är han också riktigt död, under det hans goda stamfränder nå dödsriket beläget mellan snötopparna. Där finnes allt stammens gömda guld. Indianerna brukade nämligen gömma sitt guld för de spanska eröfrarne — hvilket också var det säkraste. Om de ännu veta var det finns är mer än tvifvelaktigt. Men efter döden gå de i alla fall dit.

Jag har här endast afsett att lämna några ords text till de afbildade föremålen, af hvilka några äro ytterst svåröfverkomliga, ja, åtskilliga af dem ha endast de förnämsta indianerna sett. Det kostade därför stor möda att förvärfva denna medicin — men sedan jag berättat allehanda sägner här hemifrån om näcken, skogsräet och älfvolket förstodo indianerna att äfven vi här hemma kunde behöfva magisk medicin. Och så hjälpte de mig så småningom till dessa och andra nyttiga föremål. —

NOBELPRISTAGARNE I LITTERATUR. (Forts. från sid. 100.)

alla förutsättningar att vinna icke en viss publiks utan ett helt folks uppmärksamhet.

Henrik Pontoppidan föddes den 24 juni 1857 i Fredericia, där fadern i likhet med många framstående medlemmar inom släkten var präst. Hans afsikt att ägna sig åt ingenjörskalet blef aldrig genomförd och sedan en starkare maning i hans inre genom debuten *Stækkede Vinger* vikt honom vid diktarkallet tillhör han för all framtid detta. Hans produktion äger i detta nu en betydande omfattning. De tyngst vägande verken äro hans *Lykke-Per*, romantrilogien *Det forjættede land* samt hans under de senaste sju åren utkomna stora cykel: *Torben og Jytte*, *Storeholt*, *Toldere og Syndere*, *Ensløws død* och *Fævsingsholm*.

Karl Gjellerup är född den 2 juni 1857 i Roholte på Själland. På modernet räknar han släktskap med den berömda danska Fibigerska släkten och på fader- net med Harald Høfding. Hans litterära fysionomi är, vid en öfverblick af hans många verk icke så gifven som Pontoppidans men därför icke mindre intressant. Det synes som biktade han fullt medvetet ur djupet af sin egen natur då han i *Min Kjærligheds Bog* låter inledningsdikten lyda:

*Et Janus-Hoved bærer du, Boglille!
To Kvinde-Aasyn smile fra dig ud —
min første Længsels drømmebelege Brud
og hun, der aabned ret mit Hjertes Kilde.*

*En skuer frem mod maalets Evighed,
En mod en flygtet Foraarstid tilbage;
tilsammen ha de alle mine Dage:
hvad Sjælen jubled, hulked, bad og stred.*

I denna bikt ligger förborgad såväl stridsmannen som med Heineskt lynne gör en pamflett om sin samtid som långtaren, hvilken trött på alla tillfälligheter drages mot aflägsna tider och länder för att som diktare helt uppgå i mystikens legendariska värld. Det är ett långt utvecklingssteg mellan den unge Gjellerup som skref de stridslustna verken *En idealist*, *Det unge Danmark* och *Rødtjørn*, och den som senare som man efter långa resor, mycket mäktigt sökande och många erfarenheter diktade det sköna af Buddhismen starkt påverkade arbetet *Pilgrimen Kamanita*. Emellan dem ligger en lång rad af växlande litterär alstring, dramer, romaner, dikter, reseskildringar. Till Gjellerups högst skattade arbeten hör hans på antik vers skrifna tragedi *Brynhild* där hans stil får en sällsam manlig fasthet och stundom stor formell skönhet samt romanen *Minna* m. fl. En mångsidig ande med starkt vetenskaplig läggning och oerhörd beläsenhet har han i sin litterära produktion pröfvat mycket och fångslats af mångahanda, men det starkaste i hans diktning som hela tiden burit den uppåt och eröfrat den ett värdigt rum i Danmarks litteratur har varit den idealism som på höjderna och i den stora stillheten sökt komma lifvets gåta — i gudomen närmare.

PRINSESSAN INGRID.

Efter ett af de för Kronprinsessans Husmodersbazar af Atelier Jæger nytagna porträtten från den kronprinsliga familjen.

VÄRLDSKRIGET.

I förra veckans öfversikt lämnades de förbundna på det tolfte *Isonzoslagets* sjunde dag vid floden Tagliamento, hvilken de senare öfvergått för att upptaga ett oafbrutet förföljande af fienden ända fram till Livensa och Piave. Då de flyende säkerligen icke kunna hålla någon af dessa ställningar gissas den nya fronten komma att formera sig utmed Adige. Från ententehåll förbereder man på möjligheten att äfven Treviso och Venedig måste uppgifvas. Men bortom Adige, där hållpunkter erbjudas för en ny front, hoppas Cadorna att med stöd af de väntade engelsk-franska undsättningstrupperna kunna intaga en defensiv och ointaglig ställning gent emot kajsar

Karls framryckande arméer. Sammanlagt ha italienarna i detta slag endast i fångar förlorat öfver 250,000 man, i land tio gånger så mycket som de under år tillkämpat sig, 2,300 kanoner samt en oöferskädlig mängd annan krigsmateriel. Hvad England och Frankrike kunna undvara för att reparera denna bundsförvantens lidna skada blir tvifvelsutän tillgodosedt. T. v. har Lloyd George och Painlevé afrest till Rom för att hålla krigsråd. I hvarje fall beräknas 2 å 3 veckor åtgå, innan deras undsättningstrupper kunna nå fram till Adige med det artilleri som tarivas för att jämna ut förlusterna, och under tiden ha de förbundna ett gysamt tillfälle till fullföljandet af sin offensiv.

Detta tillfälle gynnas i hög grad af förhållandena i öster, där *Rysslands* stridsmöjlighet ytterligare förlamats genom en *andra revolution*, som innebär den sällsamma nyheten att *bolschevikerna*, de svåraste ytterlighetsmännen, genom en oblodig revolt kommit till makten, störtat Kerenski, Rysslands store man och framtidshopp och under Troitsky och Lenin bildat ny regering, hvilken redan utsändt sin första proklamation framhållande det nya regeringspartiets syfte att bl. a. omedelbart inträda i fredsunderhandlingar, dela ut jorden till folket och ånyo upphäfva det af Kerenski återinförda dödsstraffet vid fronten. För en utomstående skall det vara svårt att göra sig en med verkligheten öfverensstämmande bild af det inre tillståndet i Ryssland — den fanatiska vildheten hos en genom umbäranden och oreda till det yttersta bragt nation, hvilkens betryck är så stort att den ej längre kan sammanhållas genom några yttre maktmedel. Den 7 nov. skall äfven bli en minnesdag i detta krig i det att då för första gången med fog det ryktet kunde spridas öfver världen att Ryssland begärde fred.

Enligt senaste meddelanden äro samtliga ryska ministrar tillfångatagna med undantag af Kerenski, som lyckats fly, och den 9 d:s kunde den nya regeringens medlemmar aflägga ministereiden inför senatens första departement.

Ett ännu obekräftadt rykte, som framförts med stor bestämdhet, vet förtälja att tyska trupper landstigit på Åland och i Hälsingfors, där de af finnarna hälsats med glädje och jubel såsom deras befriare.

På *västfronten* synes tyskarnas ställning något försvagad i det att kort efter fransmännens intagande af Chemin des Dames engelsmännen kunna rapportera en annan lokal framgång genom intagandet af den hårdnackadt försvarade byn Paschendaale.

Såsom det mest lofvande tecknet på att freden nåkas kan man dock anse vara den ringa makt som äfven de största händelser numera utöfva på en krigs-

INFANTERIGENERALEN ALFRED KRAUSS, som slog första breschen vid Gemona och bemäktigade sig pansarforten vid Monte Lanza.

T. h.: ÖSTERRIKISKA OCH TYSKA TRUPPER FRAMFÖR DET INTAGNA S:TA LUCIA I ISONZODALEN.

trött världs sinnen. Mot den stormande hänförelse hvarmed världen mottog underrättelse om den första ryska revolutionen står det nyktra framläggandet af fakta om den andra, och det gränslösa segerjubel som följde fallen af de första ointagliga forten och fronterna märks nu ingenting efter Tysklands stora seger i Italien, som dock är en af de betydelsefullaste vapenbragderna under hela detta drama.

Efter fotografier.

ITALIENSKA KRIGSFÅNGAR BESPISAS.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre, Sthlm.—Gbg.

Foto: E. F. in, Uppsala.

Konst: Johan Nilbergersparre.

TELEGRAFVERKETS NYA BYGGNAD I UPSALA.
 SVERIGES FÖRSTA LINBEREDNINGSANSTALT. Den nya fabriken i Hessleholm. Amatörfoto. Jönsson, Eslöf.

ras vikt 9 tons pr styck. De äro af ståljutgods och utgöra på det utomordentliga sätt de äro utförda vackra prof på de svenska martinverkens högt upptrifna gjuteriteknik.

*

Till illustr. å nästa sida.

Arbetet på Hammarbyleden, den nya stora trafikleden söder om Stockholm, pågår med full arbetsstyrka, och redan nu kan man få en god föreställning om hur de nya kanal- och hamnområdena komma att te sig i en snar framtid. Inför fullbordandet af kanalen har det varit en bjudande nödvändighet för hufvudstadens styresmän att i tid planera för det industriområde som kommer att bebyggas utefter saltsjöhamnen. För sådant ändamål har i dagarna hamnstyrelsen

H. 8. D:s Novell-Pristäflan.

Vi fästa den allmänna uppmärksamheten på den af H. 8 D. utlysta stora Novellpristäflingen, kungjord i nr 3 med alla i samband därmed stående bestämmelser. För täflingen, som står öppen för vårt lands **alla författare** (däri inbegripna amatörer) hafva utfäst

2,500 kr. i pris.

Samtliga dessa pris utbetalas till fastställda belopp, utan ytterligare uppdelning samt i kontanta penningar.

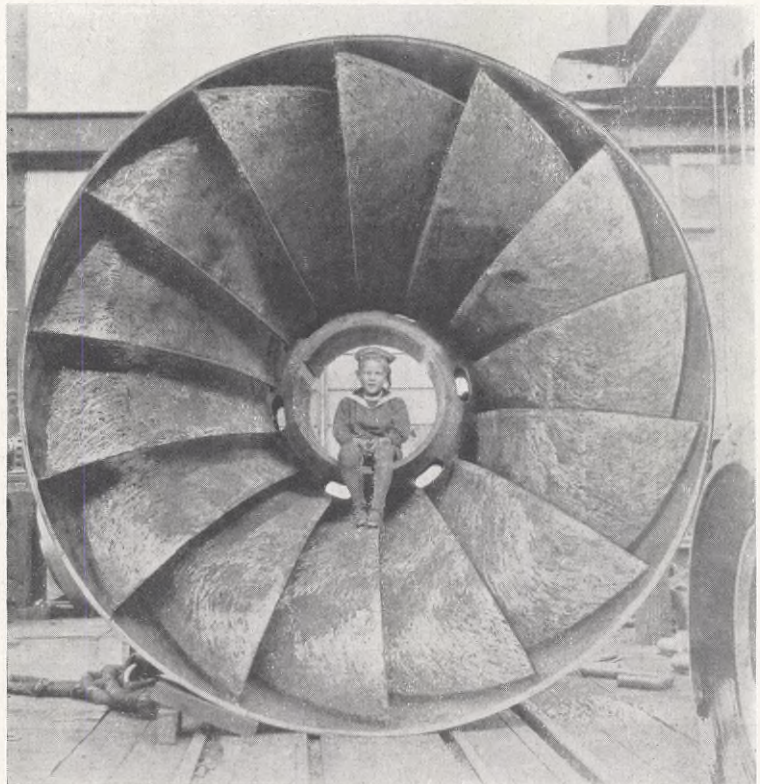
Täflingstiden utgår den 15 nästinstundande januari.

Sveriges första linberedningsanstalt är nu i det närmaste färdig, och redan till jul kommer förmodligen driften att upptagas. Sedan år tillbaka har en ifrig agitation pågått, särskildt nere i Skåne, för att åter söka få till stånd svensk linodling. Kriget har nämligen lagt hinder i vägen för importen af lin från dess hemland Ryssland. Med den nya linberedningsanstalten som är uppförd efter tyskt mönster hoppas man kunna få till stånd en renässans bland de gamla skånska linodlarna.

*

Nedanstående bild visar ett af löphjulen för de stora turbinerna till Untraverken, Stockholms stads kraftanläggning i Dalälven. Turbinerna äro dubbelturbiner, d. v. s. hvarje turbin har två löphjul och skall vid den högsta förekommande fallhöjden, 12,33 meter, lämna 10,500 hästkrafter.

Dessa turbiner, som äro utförda vid "Verkstaden" i Kristinehamn är de största som tillverkats ej endast i Europa utan i hela världen. För att gifva en föreställning om deras storlek kan nämnas att axelns diameter är 580 mm. mellan löphjulen. Löphjulens diameter är 3 meter och de-

Amatörfoto. E. Englesson, Kristinehamn.

Konst: Johan Nilbergersparre.

ETT AF LÖPHJULEN FÖR JÄTTETURBINERNA TILL UNTRAVERKEN, de största dubbelturbiner i världen, utförda vid Kristinehamns mek. verkstad.

Öfverst: VY ÖFVER HAMMARBY SJÖ.

Mellerst: HAMMARBY GÅRD, den af Gustaf Vasa till Danviks hospital skänkta stora egendomen, som i dagarne inköpts af Stockholms stad i och för beredande af industriområden vid den nya Hammarby-leden mellan Saltsjön och Hammarbysjö.

Nederst: DET PÅGÅENDE KANALARBEDET FÖR DEN NYA HAMMARBYLEDEN.

Foto. Malmström, Stålm.

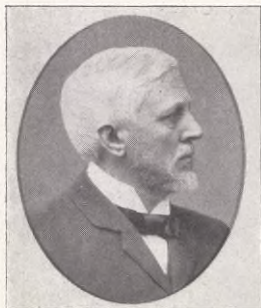
Klubb: Bengt Silfversparre.

träffat aftal om ett betydelsefullt egendomsköp, förvärfvandet af Hammarby gård. Gården som nu äges af Danviks hospital, är med sina utefter Hammarbysjön löpande ägor behöflig för såväl själfva trafikleden som för de blifvande industriområdena.

Den preliminära köpesumman är respektabel nog, 3,600,000 kr., men så betyder förvärfvet af egendomen att hela landbältet söder om Stockholm därigenom kommer i stadens hand.

Hammarby har gamla anor. Gården skänktes år 1537 af Gustaf Vasa till Danviks hospital och har utgjort ett af de s. k. hospitalshemman, hvarifrån inrättningen haft sina hufvudsakligaste inkomster.

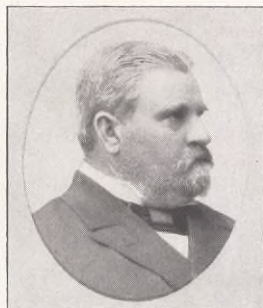
Egendomen mäter 360 hektar och är f. n. utarrrenderad.

A. ANDRÉEN.
F. d. Bankdirektör. - Göteborg.
80 år 19 Nov.*

C. E. BERGSTRAND.
Bankdirektör. - Nora.
70 år 16 Nov.*

L. E. RÖSTLUND.
F. d. Vice Konsul. - Söder-
hamn. - 70 år 31 Okt.*

L. P. LUNDBERG.
Grosshandlande. - Jönköping.
70 år 27 Okt.

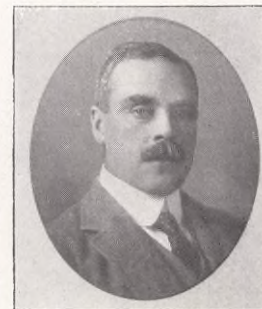
L. F. A. LÄFFLER.
F. d. Professor. - Djurholm.
70 år 15 Nov.*

P. A. LEANDER.
Nyttnämnd professor v. Gö-
teborgs Högskola.*

P. O. GRÄNSTRÖM.
Nyttnämnd professor v. Gö-
teborgs Högskola.*

J. T. MILLAR.
Not. Publ. Advokat. - Stock-
holm. - 55 år 15 Nov.*

K. G. SJÖBLOM.
F. d. Trafikchef. - Trelleborg.
70 år 19 Nov.*

J. O. RAMSTEDT.
Öfverståthållare. - Stock-
holm. - 65 år 7 Nov.*

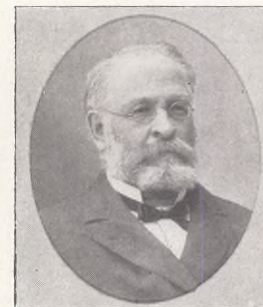
H. L. VON DARDEL.
Öfverste. - Örebro.
60 år 14 Nov.*

B. R. VON SYDOW.
Kapten. Verkst. Direktör.
Stockholm. - 50 år 4 Nov.*

C. MEURLING.
Kontr.-prost. Kyrkoherde.
Kviståda. - 70 år 19 Okt.*

A. B. LUNDBLAD.
F. d. Rektor. - Stockholm.
70 år 7 Nov.*

E. A. HALLGREN.
Rektor. - Göteborg.
55 år 13 Nov.*

I. DAMM.
Lektor. Fil. d.r. - Gefle.
55 år 18 Nov.*

* Data ä nästa sida.

ANDERS ANDRÉEN. Intr. i Skand. kred-a-b:s tjänst 66, verkst. dir. 77—1900, förste verkst. dir. 1900—10. Led. af styrelsen sedan 93.

CARL EMIL BERGSTRAND. Stud. 66, boktr. o. tidn. utg. i Nora 76—06, sedan 94 ordf. i sparb., verkst. dir. i Nora kred.-kassa 87—10, förestånd. f. Örebro e. banks afd.-kontor sedan 11. Tidigare led. af stadsfullm. samt ordf. i styr. f. Nora sjukh., stadens fonder o. drätselkamm.

LARS ERIK RÖSTLUND. På sin tid i tjänst h. Bergviks- o. Långgrösbolagen, idk. därefter trävarurör. i Söderhamn t. 14; sedan 11 verkst. dir. o. hufvudman i stadens sparb. Ordf. i sjiömansh.-dir. Tidigare mångårig led. af stadsfullm., ordf. i drätselkamm. o. hamndir.

FREDRIK (FRITZ) LÄPFLER. Stud. 66, fil. dr. 72, docent i nord. spr. v. Ups univ. s. å., e. o. prof. i svenska spr. der 81—04. Led. af Vilt-., hist.- o. ant.-akad. m. fl. lärda sällsk. Utg. ett stort antal språkvetenskapl. arb. och bl. a. Utkast t. föreningslag f. Skandinavien's Förenta Stater.

ANDERS LUNDBLAD. Stud. 67, prestv. 75, adj. i Luleå 73, v. Vexjö folksk. sem. 77, folksk.-insp. 85—96, rektor v. folksk. lår. sem. i Karlstad 97 t. pens.-åldern. Folksk.-insp. i Vermil. 98—1900. Numera bosatt i Stockholm.

PONTUS LEANDER. F. 72, stud. 91, fil. dr. 03, doc. i assyriol. v. Ups univ. s. å., i assyr. o. hebr. v. Lunds univ. 10 samt adj. v. Lunds allm. lrv.-utg. vetenskapl. arb. I dagarne utn. t. professor i semit. språk v. Göteborgs högsk.

OLOF GRÄNSTRÖM. F. 77, stud. 97, fil. dr. 10, doc. v. Göteborgs högsk 07, och har der uppehållt professuren i statist. o. statskensk. under prof. Kjelléns riksdagsår; publ. vetenskapl. arbeten rör. svensk statsrätt o. 1800-talets riksdagshist. Delt. i utredn. ang. första kammaren. I dagarne utn. t. professor i statskensk. m. statistik v. samma högskola.

JAMES MILLAR. Stud. 80, hofr.-ex. 88, v. hfd. 91, not. publ. i Stockholm sedan 92, advokat der sedan s. å. Styr.-led. i G. Arehns mek. verkst., Alby karbid. a.-b. m. fl.

KNUT SJÖBLOM. Stud. 68, stat.-insp. i Trelleborg 76, traf.-ch. v. Lund—Trelleb. m. fl. jrnv. 88—09. Stadsfullm. i Trelleb. 93—1900, led. af drätselkamm. 96—1900 (ordf. 96—98), led. af hamndir. 95—98, ordf. i museinmd 10—15. Sedan 78 v. ordf. i styr. f. stadens spritbol. Ordf. i föreläsn.-fören.

JOHAN (JOHN) RAMSTEDT. Stud. 69, kansliex. 72, hofr.-ex. 73, v. hfd. 78, fisk i Sv. hofr. 84, ass. 86, rev.-sekr.: konst. 89, ord. 92, led. i Nya lagberedn. s. å., i Lagbyrån 94, exp.-ch. i Just.-dep. 96, just-råd 98—02, konsult. statsråd 02—05, statsminister 05, anyo just.-råd 05—09, reger.-råd 09—12, sedan sistn. år öfverståthållare i Stockholm. Ordf. i dir. f. Seraf.-las. sedan 07, i styr. f. första döfstumsdistr. sedan 08. Kommend. m. st. k. N. O. Biografi o. helsid.-portr. årg. XIII: 28.

HANS VON DARDEL. Ujtn. v. Sv. lifg. 78, öfv.-löjtn. v. Karlskr. gren. reg. 06, öfverste o.sek.-ch. f. lifreg. gren. 10. Stadsfullm. i Örebro sedan 15.

BJÖRN VON SYDOW. Ujtn. v. Flott. 91, kapr. 01, afsk. 13. Tilltr. sistn. år vercks. dir. posten f. Vaxholms ångf. a.-b. Ordf. i Ångf. befåh. sällsk. 13.

CHARODOTES MEURLING. Stud. 65, prestv. 71, kyrkoh. i Kvistdala sedan 74. (Denna kyrkoh. befattn. har sedan 1582 varit fästad v. denna samma familj.) Kontr.-prost 98. Ordf. i sockn. kreditkassa. Led. af landstinget 96—02, af Riksd. A.-K. 09—11. af F. K. sedan 13. Led. af kyrkomötet 10.

ERIC HALLGREN. Stud. 82, fil. lic. 90, adj. v. h. reallärov. i Göteborg 94, tf. rektor v. Gbgs östra realsk. 02, v. Gbgs h. reallärov. sedan 09; lektor i mat. o. fys. v. Gbgs h. latinlärov. sedan 11. Led. af Vet. o. vitt.-samlh. i Gbg.

IVAR DAMM. Stud. 80, fil. dr. 96; lärov.-adj. i Upsala 97—99, lektor i mat. o. fys. i Gefle sedan sistn. år. Förestånd. f. Gefle arbet. inst. sedan 02, led. af dess styr. sedan 03. Tilldel. 89 Sv. Akad. 2:a pris; läroboksförf. Populärvetenskapl. föreläs.

Data titl. nyvalda riksdagsmän:

ALFRED WERNER. F. 85, lok.-eldare v. Nässjö—Oscarsh. jrnv. sedan 12. Led. af tax.-nmd.

AXEL BÖKELUND. F. 59, stud. 79, hofr.-ex. 84, länsbok. i Kalm. län 89 landskamr. der sedan 1900. Styr.-ordf. i Allm. bespar. o. lifrättanst. i Kalm. län sedan 95, i Kalm. nya jrnv.-a.-b. 12, i Skan. hand.-banksens afd.-kont. 09. Led. af A. K. för Kalmar stad 03—05.

OLOF OLSSON. F. 59, eg. egend. Kullenbergstorp v. Höganäs; V. ordf. i kyrko- o. skolråd; led. af A. R. 09—11.

PER EDVIN SKÖLD. F. 91, fil. kand., studieledare i I. O. G. T. i södra Skåne.

JOHAN NILSSON. F. 74, omb.-man. f. Sv. metallind.-arb.-förb. i Södra Sv. 02—06; medarb. i tidn. Arbetet i Malmö sedan 06 o. red. f. den fackl. afd. Stadsfullm. i Malmö sedan 10, led. af folksk.-styr. sedan 11, drätselkamm. s. å., aflön.-nmd 12, stadsfullm. bered.-utsk. 13, stad. egnahemsnmd 16, spritförsäljn.-bol. 17. Led. af Soc.-dem. partidistr. f. Skåne sedan 05, deraf 10 år sekr. o. 2 år v. styr.-ordf., led. af styr. f. Sv. journalisfören. f. Södra Sv. sedan 10.

MARTIN JENSEN. F. 81, kontorsbitr. v. Stat. jrnv. Stadsfullm. i Lund 11—13 o. sedan 17, stadsrev. der 12, led. af styr. f. stadens jrnv. 12—13; stadsfullm. o. led. af hamndir. i Trelleborg 15. Ordf. i styr. f. Sv. jrnv.-man.-förb. 30 samt v. ordf. i styr. f. Lunds arbet.-kommun sedan 16.

GUSTAF OLSSON. F. 85, eg. hemm. i Hedemora s:n; genom folkhögsk. o. landtm.-skola i Bollnäs.

FREDRIK AARNSETH. F. 72, eg. hemm. i Idåbäck, Kopparb. län. V. ordf. i styr. f. Malungs lilsmed.-nmd. Förtroendeman f. Sv. väg- o. vatt.-bygg.-arb.-förb 06—16.

ERIK GUSTAF NILSSON. F. 60, eg. egend. Vibberbo i Kopparb. län deleg. i V:bo mejeri. Nämndeman sedan 14, led. af kyrkoråd. o. lilsmed.-nmd; på sin tid led. af skolråd o. komm.-mnd. Styr.-ordf. i hästförsäkr.-fören., mejerifören., krist. miss.-fören. v. ordf. i mjölkförsäljn.-fören. V. ordf. i styr. f. Bondeförb. sockenafld.

HANS HANSSON. F. 89, folkskollär.-ex. 11; ordf. i Färnäs konsumt.-fören., i Öfre Dalarnes tidn. fören. i Mora s:n nykt.-nmd. V. ordf. i styr. f. Norra Dalarnes dist.-tmpl. af Templ.-O. 15—16.

NYVALDA LEDAMÖTER AF RIKSDAGENS ANDRA KAMMARE. II.

A. WERNER,
Lok.-eldare. — *Venst.-soc.*
Kalmar läns norra.

A. C. BÖKELUND.
Landskamr. — *Höger.*
Kalmar läns södra.

O. OLSSON.
Landtbr. — *Jordbr. riksf.*
Malmöhus läns norra.

P. E. SKÖLD.
Fil. kand. — *Soc.-dem.*
Malmöhus läns södra.

J. NILSSON.
Redaktör. — *Soc.-dem.*
Malmö stad.

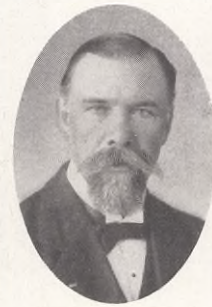
M. C. JENSEN,
Kontorsbitr. — *Soc.-dem.*
Helsingb.-Lund-L:krona.

C. G. OLSSON,
Hemmanseg. — *Bondef.*
Kopparbergs läns östra.

F. O. AARNSETH.
Hemmanseg. — *Soc.-dem.*
Kopparbergs läns västra.

E. G. NILSSON.
Bergsman. — *Bondeförb.*
Kopparbergs läns västra.

H. HANSSON.
Folkskollärare. *Venst.soc.*
Kopparbergs läns norra.

Se personalier här ofvan.

Efter porträtt.

FRU ROSA NACHMANSON, f. Davidson, afliden 1916, som genom testamenteriskt förordnande lagt en grundfond om 400,000 kronor till ett konserthus för Stockholm.

berg och J. Cson Kjellberg, bankir G. A. Kyhlberger, vice härads höfd. Walter Philipson, generalkonsul Josef Sachs, grosshandlaren Richard Nilsson i firman Setterwall & komp. samt en okänd gifvare. Härigenom har grundfonden redan kommit i den vackra summan af 1,400,000 kronor. Byggnadskostnaderna beräknas till 4 millioner, och hvad som på enskild väg ej kan anskaffas afser man att erhålla genom ett penninglotteri.

Det nya konserthuset kommer att uppföras i hörnet af Hötorget och Sveavägen. Byggnaden är afsedd att rymma 2,400 personer och podiet en orkester intill 300 man.

*

Brita von Horns med stor spänning motsedda historiska skådespel *Kring drottningen* uppfördes den 9 november för första gången å Svenska teatern i Stockholm. Genom pjäsens starka dramatiska verkan blef aftonen en för författarinnan ovanligt glänsande publiksuccès.

Hufvudrollen utfördes af fru *Pauline Brunius*, som firade en stor framgång med sin framställning af den äldrade drottning Elisabeth. Af öfriga rollinnehafvare märktes hr *Tore Svennberg* som sir Walter Raleigh och hr *Gösta Ekman* som earl af Essex.

Den debuterande författarinnan blef efter slutakten under ovationsartade hyllningar inropad flera gånger af den till sista plats fullsatta salongen.

T. h.: SVENSK URPREMIÄR Å SVENSKA TEATERN: "*Kring drottningen*", skådespel af Brita von Horn. Fru *Pauline Brunius* (drottning Elisabeth af England) och herr *Tore Svennberg* (Sir Walter Raleigh).

Genom en storartad donation af direktör *Ernst Davidson* samt framlidna fru *Rosa E. Nachmanson*. född Davidson, har i dagarna hufvudstadens stora fråga om uppförande af ett nytt konserthus blifvit tryggt. Donationen som sammanlagt belöper sig på en summa af 700,000 kronor är delvis tillkommen genom en af fru Nachmanson gjord testamentsbestämmelse, hvarigenom 400,000 kronor af boets behållning, sedan vissa andra föreskrifna donationer fullgjorts, i öfverensstämmelse med den dödas vilja af brodern, dir. E. Davidson, öfverlämnats till grundfond för en ny konsertbyggnad. Till förstärkande af denna fond har den aflidnas broder direktör *Ernst Davidson* donerat en summa af 300,000 kronor. Båda donationerna ha gjorts under förutsättning att inom viss tid betryggande garantier föreligga för att det tillämnade konserthuset kommer till stånd. Hur intresset länge legat beredt för frågans realiserande visades emellertid däraf att, omedelbart efter den Nachmanson-Davidsonska donationen, ytterligare en donation på 700,000 kr. tillkommit. Denna nya frikostiga donation har, med en gåfva af 100,000 kr. af en och hvar, ställts till förfogande af bankdirektörerna K. Wallen-

Efter porträtt.

T. h.: DIREKTÖR ERNST DAVIDSON, broder till fru Rosa Nachmanson och en af utredningsmännen i hennes dödsbo, har till samma grundfond donerat 300,000 kronor.

Foto. Ansborg & Preinitz, Stockholm.

Nische: Ernst Nilsberg.

Under hösten 1916 rasade i Stockholm en svårtad skarlakanspepidemi som kräfde många offer. Dagligen intogos på epidemisjukhuset bortåt 10 patienter och många af dessa dogo. Läkarna stodo maktlösa enär de terapeutiska medlen föga hjälpte. Något serum mot sjukdomen fanns icke, enär man icke kunnat immunisera djur, emedan sjukdomsalstraren är okänd. I utlandet har man emellertid experimenterat med ett slags serum, beredt af blod från personer som haft sjukdomen, s. k. scarlatinconvalescentserum. Denna serumfråga har i Sverige fått en ny, stor betydelse, därigenom att en svensk läkare utexperimenterat ett nytt scarlatinconvalescentserum efter en af honom själf jämte en kollega tillämpad, själfständig metod. Läkaren i fråga är docenten, med. doktor Carl Kling i Stockholm som i samarbete med doktor G. Vidfelt framställt ett serum, som under den svåra epidemien visade sig erbjuda större praktiska möjligheter än förut använda metoder.

Vid Läkareällskapets sammankomst den 6 okt. demonstrerade doktor Kling sitt serum, hvilket framställes af blod taget från patienter som lämnat sjuksängen och äro feberfria. Med detta serum ha från november månad förra året till midten af augusti innevarande år behandlats 237 svåra feberfall, i hvilka det gällt lifvet för patienten. Sedan serumet insprutats i blodet, har dess verkan i regeln varit mycket hastig, så att en förbättring kunnat konstateras. Alla behandlade patienter ha

Med. dok. KLING.

Ärker. Bild 21. (Sjunde)

MED. D.R CARL KLING,
docent i serologi och immunitetslära vid Karolinska Institutet,
har utexperimenterat ett serum mot skarlakansfeber, en inom
läkarkretsar uppseendeväckande tilldragelse.

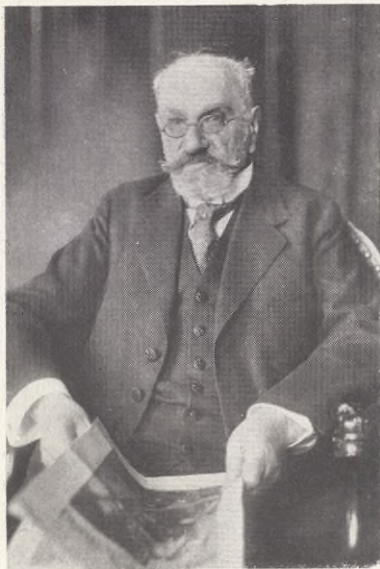
visserligen icke kunnat räddas, men dödsfallssiffrorna under epidemien vittna om medlets effektivitet. Under epidemiens tre första månader, nov.—sept., innan medlet börjat användas, dogo af de svåra fallen 60%, i oktober 55% och i november 47,2%. I december ökades de svåra fallen afsevärdt, men likväl sjönk dödligheten, i det att endast 19,8% fingo dödlig utgång. Mortalitetssiffran för januari sjönk till 6,9% och under de följande månaderna bibehölls denna sjunkande tendens.

För fotograf.

Ärker. Kom. 4. B. (Sjunde)

KEJSAR WILHELM BESER ETT AF DARDANELLERFORTEN UNDER SITT BESÖK I TURKIET.

Efter porträtt.

GEHEIMEIMERÅDET PROF. ROBERT FRIEDBERG, det nationalliberala riksdagspartiets ledare, designerad till vice-president i Statsministeriet.

vänlige parlamentarikern Payer. Som bekant räknar hela denna kris sin afgörande vändning från Capelles beryktade afslöjanden i tyska riksdagen angående myteri inom tyska

Vi återgifva härmed för dagen några högaktuella porträtt från centralmaktsländerna. Som en svit af kanslärskrisen har nämligen majoriteten, understödd af centern och den nationalliberala fraktionen, hvars ledare är geheimerådet professor Friedberg lyckats genomdriva sin mening att äfven vice rikskanslären Helfferich måste aftägnas och att detta ämbete skall överlämnas åt den framstegs-

Efter porträtt.

FRIEDRICH EBERT, en af Soc.-dem. partiets ledare och en af Riksdagens mest inflytelserika ledamöter.

flottan, hvilka bl. a. socialdemokraten Ebert i sina partivänners namn bemötte i den mån dessa anklagelser äfven misstänkliggörande gått ut öfver de socialistiska ledarna.

Efter porträtt.

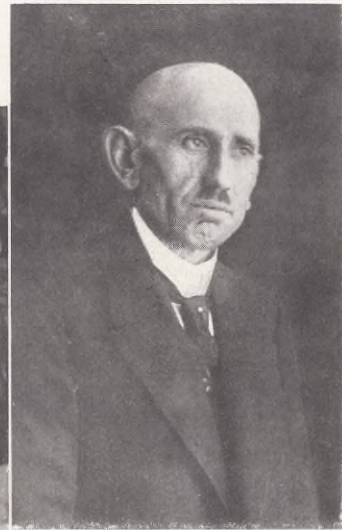
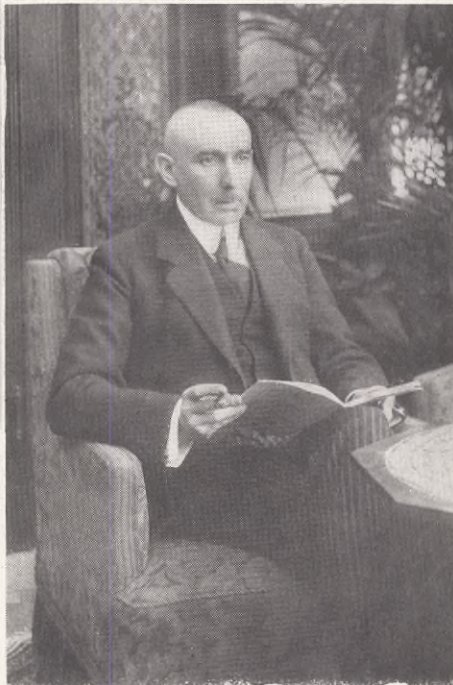
FRIEDRICH VON PAYER, ledare af framstegsvänliga folkpartiet och mångårig president i württembergiska kammaren. Antages blifva von Helfferichs efterträdare.

Vidst. portr.:

KARL T. HELFFERICH afgår som vice kanslär efter stark påtryckning från riksdagen.

Efter porträtt.

GRAF GREFVE CZERIN, Österrike-Ungerns utrikesminister, f. n. på besök i Berlin i och för storpolitiska öfverläggningar.

GENERALSEKRETERAREN STEGERWALD, den förste arbetareledare som af konungen kallats till ledamot af preussiska herrehuset.

INNEHÅLL: Kronprinsessan Margareta (biografi o. helsidesporträtt). — Konungen i Köpenhamn. — Det litterära Nobelpriset. — Gustaf Adolfsfästen i Stockholm. — Bilder till dagskrönikan. — Världskriget. — Veckans porträttgalleri. — Magisk medicin, art. om Ijca-indianerna med illustr. af Gustaf Bolinder.

Eftertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan angifvande af källan förbjudes vid laga påföljd.

För Berättelser och Historietter gäller ovlkorligt förbud.

F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI, GÖTEBORG.